

fel. A rítus és a mellékletek a szokásosak: kőpakolás, öntött kosaras függők, stílustűk, szemesgyöngyök. Étel- vagy italmelléklet nincs. Kiemelkedő lelet egy aranyozott ezüst frank fibula. Ennek a temetőnek a folytatásában a kapu körzetében van a karoling kori temető, amelynek 11 sírját tártuk fel. A legtávolabbi sír 30 m-re volt az erődfaltól. A révhez vezető út nyomát nem találtuk meg, és a bejárat vonalában is voltak 9–10. századi temetkezések, mintha az utat nem használták volna. Több sírban volt kerámia, egyéb mellékleteik szegényesek.

A feltáráson részt vett Straub Péter régész.

MÜLLER RÓBERT

188. Kékkút, Maktyányi-dűlő

(Veszprém megye) Rő

2000 augusztusában értesítették a múzeumot, hogy Kékkúton, a Maktyányi-dűlőben vezetéki árokkal falakat vágtak át. A helyszín ismert régészeti lelőhely, a két úgynevezett ókeresztény bazilika lelőhelye. (Az egyikről Sági Károly a Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei 11. kötetében bebizonyította, hogy az a villa rustica-hoz tartozó épület.)

A vezetéki árok a falutól a Kékkúti Ásványvíz-üzem felé, megközelítőleg É-i irányban tart (azon túl meg Kővágóörs felé), általában az országúttal párhuzamosan, a kékkúti polgármester tulajdonában fekvő területen halad. A falmaradványok és szintek a nagyobbik kékkúti épülettől kb. DNy-ra az épület és az országút közötti területen jelentkeztek. A polgármester és a Kékkúton illetékes jegyző a régészeti jelenségek előkerüléséről nem tett bejelentést.

A 40–50 cm széles árokban megfigyelhető volt egy az árkot rézsútosan átszelő, esetleg enyhén ívelő falalpozás (É-D-i irányú). DDNy felé 31 m-ig több helyen mészszemcsés sávok, nagyobb kövek látszanak. Az előkerült leletanyag jelentéktelen: egy-két római kori edénytöredék, állatcsont.

A 70 cm széles alapozású fal egy újabb, a falu felé terjeszkedő, 3. épületnek lehet a maradványa.

PALÁGYI SYLVIA

189. Kismaros, Őszőlők

(Pest megye) Ge, A

2000. szeptember 25-én a Svejci-dűlőben, a 0196/1. hrsz. alatt épülő háztól ÉK-re, légvonalban kb. 450 m-re, egy – láthatóan nemrégiben épült – házra lettünk figyelmesek. A ház körül néhány nagyobb földkupacot figyeltünk meg, amelyek szürke színükkel erősen elütöttek az itteni eredeti, barna, agyagos talajtól. Az első pillanatban látszott, hogy a szürke föld máshonnan került ide; ráadásul viszonylag sok, római kori, kvád és 8–9. századi cserepet találtunk benne, míg a ház körül a felszínen, illetve a ház mögött, az eredeti talajba ásott gödörben egyáltalán nem volt lelet.

Még aznap kiderült, hogy a tulajdonos a szürke színű földet (humuszt) Dunakesziről, a JET-benzinkút mögötti területről hozatta. (Lásd Dunakeszi, Fatelep) Itt 2000 májusában 5700 m² területről szedték le a 40–80 cm vastag humuszt. Ez az 5/3. sz. lelőhely D-i része, ahol 2000. június 27. és július 10. között megelőző feltárást végeztem. Mivel a rendkívül nagy mennyiségű humuszt eladták, sajnos nagy a valószínűsége annak, hogy – a kismarosi esethez hasonlóan – másodlagos lelőhelyek jöttek létre vagy esetleg meglévő lelőhelyre kerültek oda nem való cserepek.

KŐVÁRI KLÁRA

190. Kismaros, Svejci-dűlő

(Pest megye) U

Telefonbejelentés alapján 2000. szeptember 25-én Torma Istvánnal megnéztem Kismaroson, a Svejci-dűlőben a 0196/1. hrsz. alatt épülő lakóház pincegödörét és alapárkait. Az 50 cm széles, 90 cm mély árkokban egy helyen faszenes, kicsit paticsmorzsás beásás látszott, ennek szélessége felül 2,70 m, az árok alján 2,30 m, az alapároknál mélyebbre húzódik, és mindkét árokfalban megfigyelhető volt. Cserepet sajnos nem sikerült kiszedni belőle. A pincegödör K-i falából, a felső, kicsit humuszos agyagból 1 db újkőkori cserepet tudtunk kiemelni. A telek D-i részén épülő istálló alapárkaiban régészeti jelenség nem mutatkozott. A leletek a kismarosi 12/6. sz. lelőhelyhez tartoznak, a lelőhely Ny-i szélét jelzik (MRT 9. k. 149.).

KŐVÁRI KLÁRA

191. Kiszána, Vár

(Heves megye) Kö, Ú

A kiszánai vár kerítőárkának déli szakaszában egy L-alakban húzott 1 m széles és 5,5 m hosszú szondázó árok segítségével végeztük a falu színpadjának nagyobbítási munkálatait megelőző leletmentést 2000. június 26–30. között. A felszíni kevert építési törmelékes feltöltés alatt (melyet jól datál egy 1986-os tízforintos érme), egy kis agyagos rátöltött folttól eltekintve, rögtön az altalaj következett (igen tömör, márgás agyag, egy sávban sóderes betöltéssel). A leletanyagot némi emberi (melyek a 10 m-re lévő templom körüli temetkezésre utalhatnak) és állatcsonton kívül csak 6 darab kerámiatöredék alkotta, melyek között 1 darab volt 14. századi, 3 darab 15–16. századi, a többi pedig újkori.

VIRÁGOS GÁBOR

192. Kiszombor, Nagyszentmiklósi út

(Csongrád megye) B, A, Á

A lelőhely a Kiszomborból a román határ felé, Nagyszentmiklóstra vezető országút két oldalán terül el, a községben található körforgalmi csomóponttól 2600 m-re. Maga a lelőhely egy hosszú, megközelítőleg Ny-K irányú dombhát az egykori Maros-ártér szélén, a dombor-